

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quæ in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus III. Cujus sint bona, quæ Clerici comparant post promotionem ad beneficium Ecclesiasticum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

nem positivam; hoc ipsi non præstant; ergo. 3. vel commutata est obligatio prior, vel solum debitor? primum nullo jure ostenditur; secundum autem facit, alia opera pia successisse in jus pauperum; ergo adhuc peccatur contra justitiam; non dando operibus piis.

1980 Confirm. quia nulla per Ecclesiam facta est commutatio, quæ sustulisset obligationem in conscientia, non erogandi superflua in usus profanos; ergo etiam nulla, quæ sustulisset obligationem justitiæ, quæ prius fuit; antecedens est ex confessione adversariorum, cum ipsimet doceant, tunc à Clericis peccari, saltem contra aliam à justitiâ virtutem; unde ergo habent, quod obligatio justitiæ extincta sit per illam commutationem, si per nullam extincta sit obligatio conscientiae, quæ prius fuit, vel ergo per beneficiorum erectionem induta est nova virtutis obligatio? & hoc, ne agant in præjudicium cerui juris, quod ante fuit, tenentur probare; vel servata est prior? at hæc fuit justitiæ olim, ut farentur, ergo. Deinde quæso, hæc commutatio facta, à quo est facta? ubi? quando? in qua opera? certe nihil authenticè ostendunt.

1981 E contra pro jure pauperum militat claritextus Sacrorum canonum, & SS. Patrum, ut in præmissis ostensum est; unde illorum explicatio, quæ asseritur ex Hauholdo supra in n. 1969. est prorsus violenta, ex arbitrio potius, quam claro jure fundata. Quid clarius eo, quod dicit Sanctus Bernardus serm. in illud: ecce nos reliquimus omnia; qui sanctè loquitur: Res pauperum, non dare pauperibus, par sacrilegii crimen esse cognoscitur, sanc. patrimonialia pauperum, facultates Ecclesiarum, & sacrilega illis crudelitate surripitur quidquid sibi ministri, & dispensatores (non utique domini, & possessores) ultra victum accipiunt, & vestitum; ubi nota, ly non domini, non possessores. Certe Clemens, vicinus ipsi S. Petro l. 2. r. 3. de const. Apost. iubet ea omnia egentibus cum justitiâ distribui; & Symmachus Papa c. in Canonibus. 16. q. 1. sub anathemate obligat eos, ad restitutionem, qui res Ecclesiæ suis quasi hæreditarias reliquerunt.

1982 Ad probationes vero desumptas ex Trid. de quibus n. 1969. jam respondimus in n. 1971. illud autem, quod desumitur ex

c. unic. de Clericis non resid. in 6. loquitur de distributionibus quotidianis, quæ juxta veriore sententiam non veniunt sub bonis Clericorum profectitiis, seu mere Ecclesiasticis; sed quasi Castrensibus, de quibus hic non est sermo. Quando autem opponitur, quod, si Clerici ponantur veri domini reddituum etiam superfluum, eo ipso non possint obligari ex justitiâ ad iis utendum aliquo casu, quo posito peccent contra justitiâ; cum ratio veri domini sit ad omnem usum in commodum libertatis propriae, & utens jure suo, nulli faciat injuriam; id in multis facit, ut patet ex Dominio rei, acquisito per confusionem, accessionem, &c. in fideicommissis, in quibus plures possessori concedunt dominium plenum, ut alibi diximus, sed vincularum etiam obligatione justitiæ transmittendi post mortem ad eum qui jure vocatur in successionem; denique, quod quis etiam utendo jure suo, quandoque faciat alteri injuriam, probavimus pluribus in tract. de jure & just. q. 1.

ARTICULUS III.

Cujus sint bona, quæ Clerici comparant post promotionem ad beneficium Ecclesiasticum?

1983 Non est novum, Clericos seculares; antequam ad beneficia, & dignitates Ecclesiasticas promoverentur, nihil, vel parum habuisse, de bonis patrimonialibus; successu vero temporis, ubi ad ejusmodi beneficia, Prælaturas, & dignitates promoti sunt, abundare, coemere bona mobilia, immobilia &c. ex hoc ante nascitur quaestio, cujus ea bona sint post ejus mortem? si comparata sint ex bonis, seu proventibus mere Ecclesiasticis? hoc est, intuitu Ecclesiæ acquisitis, ut exposuimus n. 1961. contingit autem sæpius, hoc ipsum esse dubium, an ea bona, & opes, comparata sint ex bonis mere Ecclesiasticis; an ex aliis, de quibus eis liberum est etiam per sacros canones ex arbitrio disponere; in casu porro tali dubio, quid censendum, vel judicandum? præsens quaestio est.

1984 De hac quaestione sunt plures canones; primo enim l. 2. q. 5. c. fixum, postquam

quam in Concilio Hispalensi statutum fuit, fixum abhinc, & perpetuo mansurum esse debere, ut Episcopus rebus sui juris, quas aut ante Episcopatum, aut certe in Episcopatu hereditaria successione acquisivit, secundum auctoritatem canonicam, quidquid vult faciat, & cui vult eas conferat; subjungitur: postquam autem Episcopus factus est, quas unquam res de facultatibus Ecclesie, aut suo, aut alterius nomine, qualibet conditione, comparaverit, decrevimus, ut non in proximorum suorum sed in Ecclesia, cui praeest, iura deveniant.

1985 Deinde c. *Investigandum* 1. h. t. ad quaestionem, *cujus juris bona sint*, quae Presbyter emis, postquam promotus est ad Ecclesiasticum ordinem, prius, nihil patrimonii habens? respondet Concilium Arelatense, quod Ecclesia, ad quam nihil habens promotus est, esse debeant, juxta canonicam auctoritatem, unde in eodem Concilio, ut habetur c. *Presbyter* 2. eod. statuitur, quod Presbyter, cum Dioecesim tenet: de his, quae superemerit, ad ipsius Ecclesiae nomen scripturam faciat, aut ab ejus ordinatione discedat; & ideo, prout constat ex epistola Pii Papae 1. unusquisque Presbyter res, quas post dies consecrationis acquisierit, propria Ecclesiae relinquere tenetur, per c. 3. eod.

1986 Hoc adeo verum esse volunt sacri Canonibus, ut, si quis Presbyterorum, de redditibus Ecclesiae, vel oblationibus, vel votis fidelium alieno nomine res comparavit, nihilominus empta per illum ex proventibus Ecclesiasticis, quantumvis emerit nomine alieno, efficiantur res Ecclesiae, ut habetur c. *Inquirendum* 4. eodem, ubi ratio redditur, quia sic, ut nec suo, ita nec alieno nomine Presbyter fraudem, facere de facultatibus Ecclesiasticis debet, quoniam hoc sacrilegium est, & par Crimini Iuda furis, qui sacras oblationes asportabat, & furabatur; aliud est, si quis Clericorum agella, vel vineolas in terra Ecclesiae sibi fecisse probabitur sustentanda vitae causa; tunc enim usque ad diem obitus sui ea possidere illi licet; sed post suum discessum Ecclesiae restituere debet; nec testamento, aut successoris jure, cuiquam heredum, pro heredumve relinquere, nisi forsan, cui Episcopus, pro servitio, ac praestazione Ecclesiae, largiri voluerit.

1987 Ex his juribus deducitur 1. quod acquisita à Rectore Ecclesiae, tempore promotionis nihil habente, in dubio praesumantur

acquisita de bonis Ecclesiae; ita communiter Doctores, cum Menoch. de praesumpt. l. 5. praef. 53. à princip. Bellel. disquisit. Cleric. p. 1. tit. de bonis Clericorum, §. 2. n. 3. in fine, Mascard. de probat. concl. 202. n. 2. ubi a. 4. dicit, quod, si dubitetur ex cujus bonis acquisita per Praelatum defunctum sint, in dubio pro Ecclesia praesumantur, & n. 6. quod Clericus post Clericatum in dubio praesumatur acquisivisse intuitu beneficiorum, & Ecclesiae; & ideo eam, tali casu esse relinquenda Ecclesiae, ut statuitur cit. 3. id, quod procedit, si illa comparaverit nomine suo, sive alieno; unde licet Clericus in tali casu de bonis Ecclesiae (hoc est acquisitis ejus intuitu) Capellam, vel Ecclesiam aedificet, non tamen propterea sibi, sed Ecclesiae jus Patronatus acquirit; quia sic non ipse suis, sed sumptibus Ecclesiae debitis construit, & colligitur ex c. *Apostolicos* in fin. & ibi Glossa v. *Contraxisse*, 12. q. 2. ubi Archid. n. 4.

Dixi: in dubio sic praesumi, praesumptione 1988 nimirum juris Canonici; si enim constaret oppositum, praesumptio cederet veritati, & ideo, si Clericus ante promotionem ipse habuit bona patrimonialia, & beneficium, ad quod promotus est, non sit multum pingue, potius ex illis, quam ex hujus proventibus praesumerentur comparata, quae accreverunt; praesertim, si constaret, talem Clericum, parca usum proventibus sibi ad decentem sustentationem concessis; & post promotionem ad beneficium, esto prius nihil, aut parum habuerit, durante administratione beneficii, vel dignitatis, propter insignia talenta, quae ostendit, multis aliis generibus munerum, & officiorum fructum, largis inde proventibus auctum; quo casu hi veniunt sub bonis quasi castrensibus. Deducitur 2. licet bona ex proventibus mere Ecclesiasticis empta in casu, de quo in praemissis, relinquenda sint Ecclesiae, quarum intuitu acquisita sunt; usum fructum tamen eorum, tali Clerico permitti ad diem vitae, uti etiam post dimissum beneficium, & de voluntate Episcopi etiam concedi posse illius heredibus pro merito, & servitio ab illo tali Ecclesiae praestito, ut constat ex c. *Inquirendum* 4. h. t. de quo n. 1986.